

PADIE

(Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió
Educativa)

CEIP PIO XII

INDEX

1 JUSTIFICACIÓ DEL PLA

1.1 Marc legal

1.1.1 General

1.1.2 Per a l'alumnat amb necessitat específica de recolzament educatiu

1.1.3 En relació al alumnat que presenta necessitats de compensació de desigualtats

1.1.4 En relació amb els/les alumnes en risc de desprotecció

1.1.5 En relació amb els menors escolaritzats amb problemes de salut.

1.2 Marc Conceptual

1.3 Realitat socioeducativa del centre

1.4 Necessitats detectades

2 MESURES DE CARÀCTER PREVENTIU

2.1 Mesures de caràcter general

2.2 Programes específics d'intervenció

2.2.1 Programa d'estimulació del llenguatge oral

2.2.2 Programa de detecció d'Altes Capacitats

2.2.3 Pla de transició d'Educació Infantil a Educació Primària

2.2.4 Pla de transició d'Educació Primària a Educació Secundària

2.2.5 Pla per a la millora de la convivència.

2.2.6 Pla d'absentisme escolar

3 PROCEDIMENTS DE DETECCIÓ

4 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA A LA INCLUSIÓ PER ATENDRE LA DIVERSITAT DEL NOSTRE CENTRE

4.1 Mesures ordinàries

4.1.1 De caràcter curricular

4.1.2 De caràcter organitzatiu

4.2 Mesures extraordinàries/específiques

4.2.1 De caràcter curricular

4.2.2 De caràcter organitzatiu

4.3 Funcions i responsabilitats

4.3.1 Recursos humans generals

4.3.2 Recursos humans específics

4.3.3 Recursos externs

4.3.4 Coordinació

5 SEGUIMENT I AVALUACIÓ

5.1 Procediment

5.2 Taules de registre i control

5.3 Indicadors d'assoliment.

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA

1.1. MARC LEGAL

1.1.1 General

- Llei Orgànica 2/2006 de 3 de maig de l'Educació (LOE).
- Llei Orgànica 8/2013 de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMQE).
- Reial Decret legislatiu 1/2013 de 29 de novembre, per la qual s'aprova el text refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i la seua inclusió social.
- Ordre 89/2014 de 9 de desembre de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport per la qual s'estableixen els documents oficials d'avaluació i es concreten aspectes de l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.
- Decret 38/2008 de 28 de març del Consell per la qual s'estableix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana.
- Ordre de 24 de juny de 2008 de la Conselleria d'Educació sobre l'avaluació a l'etapa de l'Educació Infantil.
- Decret 108/2014 de 4 de juliol del Consell pel qual s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.
- Ordre 45/2011 de 8 de juny de la Conselleria d'Educació , per la qual es regula l'estructura de les programacions didàctiques en l'ensenyament bàsic.
- Ordre 46/2011 de 8 de juny de la Conselleria d'Educació per la qual es regula la transició des de l'etapa de l'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana.
- Resolució 5 de juliol de 2019 del secretari autonòmic d'Educació i Investigació per la qual s'aproven les instruccions de 18 de juliol de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Investigació per a l'organització i funcionament dels centres que imparteixen Educació Infantil de segon cicle i Educació Primària, durant el curs 2019/2020.

1.1.2. Per a l'alumnat amb necessitat específica de recolzament educatiu

- Decret 104/18 de 27 de juliol del Consell, pel qual s'estableixen els principis d'equitat i inclusió educativa en el sistema educatiu valencià i on es regulen els diferents nivells de resposta a la inclusió.

- Ordre 20/2019, de 30 de juliol del Consell, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió del alumnat.
- Resolució 20/8/19 que regula el procediment per a la elaboració del PAM per a aquest curs escolar. I Resolució 20/8/18 , annex IV del PAM continua vigent, es contemplen les instruccions per a donar suport a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, personal de suport de pedagogia terapèutica i audició i llenguatge.
- Resolució 24 de juliol 2019, on s'estableixen els formularis per a fer el PAP, el Dictamen d'escolarització, la avaluació i l'informe sociopsicopedagògic.

Resolució conjunta 11/12/17 de la Conselleria de sanitat i educació sobre el protocol de derivació de l'alumnat que pot presentar problemes de salut mental.

- Ordre protecció de dades de 2018, RESOLUCIÓ de 28 de juny de 2018, per la qual es dicten instruccions per al compliment de la normativa de protecció de dades en els centres educatius públics de titularitat de la Generalitat.
- Llei 23/2018 de 29 novembre, Igualtat de les persones LGTBI
- Instrucció 15 de desembre de 2016, estableix el protocol d'acompanyament per garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.

1.1.3. En relació al alumnat que presenta necessitats de compensació de desigualtats

- en el Decret 20/2019, 30 abril , secció segona , arts 52- 54 es contemplen les mesures per a compensació desigualtats.

1.1.4. En relació als alumnes en risc de desprotecció

- Llei 12/2008 de 3 de juliol de la Generalitat de Protecció Integral de la Infància i l'Adolescència de la Comunitat Valenciana.
- Ordre 1/2010 de 3 de maig de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social per la qual s'implant a la fulla de notificació de la possible situació de desprotecció del menor detectada des de l'àmbit educatiu a la Comunitat Valenciana i s'estableix la coordinació interadministrativa per a la protecció integral de la infància.

1.1.5. En relació amb els menors escolaritzats amb problemes de salut.

- Llei 10/2014 de 29 de desembre de la Generalitat de Salut de la Comunitat Valenciana.

- Ordre de 29 de juliol de 2009 de la Conselleria de Sanitat, per la qual es desenvolupen els drets de salut de xiquets i adolescents en el medi escolar.

1.2. MARC CONCEPTUAL

La diversitat fa referència a l'heterogeneïtat dels alumnes que s'escolaritza en el nostre centre. Cada alumne és un ésser únic i irrepètible.

Els i les alumnes d'aquest centre tenen diversitat d'interessos, capacitats, motivacions, ritmes d'aprenentatge, estils d'aprenentatge, habilitats socioafectives i d'experiències d'aprenentatge. Però també són diversos els contextos sociofamiliars dels quals procedeixen, que determinen una diversitat d'experiències i oportunitats educatives en els diferents escenaris: família, escola, barri,...

Per una altra banda, els i les mestres també som diversos i tenim diferents estils d'ensenyament i diferents habilitats i competències tècniques per a ensenyar.

Davant aquesta diversitat l'educació ha de ser capaç d'atendre a la diversitat de situacions mitjançant el disseny de mesures que garantitzen la individualització de la resposta educativa, la compensació de situacions de desigualtat i ha de garantir l'escola inclusiva.

L'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu està englobat en algun d'aquests grups:

- Necessitats Educatives Especials, degut a la seua discapacitat o a trastorns greus de conducta.
- Dificultats específiques d'aprenentatge.
- Alta capacitat intel·lectual.
- Integració tardana al sistema educatiu espanyol, perquè procedeix d'altres països o per altres motius.
- Condicions personals, socials o d'història escolar.

L'alumnat amb necessitat de compensació de desigualtats es tracta de persones, grups i àmbits territorials en situacions desfavorables, degut a factors socials, econòmics, culturals, geogràfics, ètnics,...

Entenem, doncs, l'atenció a la diversitat com el conjunt d'accions educatives que, en un sentit ampli, intenten prevenir i donar resposta a les necessitats, temporals o permanents de tot l'alumnat del centre i a aquells que requereixen una actuació específica derivada de factors personals i/o socials relacionats amb situacions

- de desavantatge sociocultural o de salut
- d'altres capacitats

- de compensació lingüística
- de discapacitat física, psíquica, sensorial
- de trastorns greus de la personalitat, de la conducta o del desenvolupament
- de greus trastorns de la comunicació i del llenguatge.

En el marc de l'atenció a la diversitat, es considera que també poden requerir atenció específica l'alumnat que presenta un desajustament curricular significatiu entre la seua competència en el desenvolupament de les capacitats i les exigències del currículum del curs en el qual està escolaritzat degut al seu retràs maduratiu no associat a necessitats especials de suport educatiu i a l'alumnat desmotivats o amb desinterès entre d'altres.

Aquesta responsabilitat ha de ser assumida pel conjunt de la comunitat escolar. En aquest sentit, s'ha d'ampliar el concepte d'implicació de les famílies i intentar que entre aquestes i el centre educatiu s'establisquen unes relacions de mútua col·laboració i implicació: les famílies ofereixen informació, plantegen reptes, però també poden ser un recurs que facilite l'atenció a la diversitat, en la mesura en què poden apropar altres realitats, experiències professionals o col·laborar en l'assoliment dels objectius específics per a l'alumne/a.

Principis de l'atenció a la diversitat i inclusió educativa

El concepte d'atenció a la diversitat exposat, descansa en els següents principis:

- La diversitat ha de formar part del nostre centre i canviar la nostra forma de treballar per tal d'adaptar-nos a les necessitats de accés, participació i aprenentatge d'aquesta.
- Afavoridor de la integració escolar i la inclusió social; entenent la inclusió social com el mitjà pel qual tot l'alumnat assolisca objectius similars, partint de la no discriminació i no separació en funció de les condicions de cada alumne, oferint a tots les millors condicions i oportunitats i implicant-los en les mateixes activitats, apropiades al seu nivell.
- Basat en la reflexió conjunta i en la col·laboració entre el professorat.
- Afavoridor de la cooperació entre el professorat i les famílies.
- Potenciador de l'apertura del centre a l'entorn i de l'ús de les xarxes de recursos socials de la comunitat.
- Divers: entenent que d'aquesta manera es garanteix el desenvolupament de tot l'alumnat amb una atenció personalitzada en funció de les necessitats de cadascú.
- Flexible, per a què l'alumnat pugua accedir-hi en diferents moments tenint en compte les seues necessitats.

- Contextualitzar ja que s'han d'adaptar al context social, familiar, cultural, ètnic o lingüístic de l'alumnat.

1.3. REALITAT SOCIOEDUCATIVA DEL CENTRE

El CEIP Pio XII d'Onda, és un centre públic d'Educació Infantil i Primària, situat al sud-oest de la població, sent la seua zona d'influència el casc antic de la població i les zones del primer eixample que es va produir a aquesta localitat.

En l'actualitat al centre hi ha matriculats 410 alumnes, agrupats en 18 classes, dues per nivell, dels quals 133 cursen segon cicle d'Educació Infantil i 277 cursen Educació Primària.

Al voltant del 92% de l'alumnat té la nacionalitat espanyola i el 80% del total d'alumnes ha nascut a Onda. Actualment hi ha 8 nacionalitats diferents al nostre centre, sent les més nombroses la marroquina i la romanesa.

Les nostres famílies són normalment de classe mitjana i formades per 4 membres, que tenen vivendes al casc antic, en els carrers del centre i en la zona del primer eixample del poble, La major part de les famílies, les que viuen a la zona de l'eixample, viuen en pisos de la seua propietat, en canvi, les que viuen al casc antic ho fan en cases unifamiliars que solen ser llogades. En els darrers anys, s'ha detectat un augment considerable de famílies que s'han traslladat a viure en cases adosades situades en barris nous, fora de la zona d'influència del centre, encara que els seus fills continúen matriculats al centre.

Estructura familiar

Podem afirmar que conjuntament amb la família tradicional, conviuen altres estructures: famílies monoparentals, famílies monoparentals temporals (per treball d'un dels progenitors), famílies en les quals un dels dos membres de la parella no és progenitor de tots o d'alguns dels xiquets/es, xiquets/es dels quals té la cura els iaïos o altres familiars,...

Activitat laboral dels pares/mares

La major part dels pares/mares de la comunitat escolar es dedica al sector secundari (fàbriques de taulells i magatzem de taronges) i un altre percentatge important es troba emmarcat en el sector terciari (serveis). Molts d'aquests treballs són de caràcter temporal.

Una part important de les famílies estrangeres que hi ha al centre es troben en situacions precàries.

El nostre alumnat

Actualment el centre té 396 alumnes dels quals 74 compleixen els requisits del programa d'educació compensatòria. Alguns d'aquests alumnes s'han incorporat al centre de manera tardana, amb una falta de domini i/o desconeixement de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana, el què genera dificultats per accedir al currículum ordinari que els corresponga per l'edat.

1.4. NECESSITATS DETECTADES

Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu	Segons sexe i curs												
	Infantil					Primària							
	3 Inf	4 Inf	5 Inf	TOTAL		1r	2n	3r	4t	5é	6é	TOTAL	
				H	D							H	D
Altes capacitats								3		1	4		
Discapacitat Intel·lectual de gravetat no espec.									1	1	1	1	
Moderada								1		1		2	
Capacitat límit									1			1	
Discapacitat Motòrica Sense Plurideficiència						1					1		
Altres:													
TEA	2	2	1	5									
TDA H/A/C					1	1	3	2	2	3	9	3	
Trastorns d'aprenentatge de lectura							1	5	1	3	7	3	
d'escriptura							1	1	2	1	3	2	
de càlcul no especificat									1			1	
						3	4	4	5	1	12	6	
Trastorns de la comunicació: parla i veu:													
Disfèmia													
Disfonia										1	1		
Dislàlia					5	2	1				5	3	
Trastorns de la comunicació: llenguatge Retràs simple	1			1	2	4	4				14	3	
Mixte: TEL						1	2	1	1		4	1	
Associat a discapacitat										1		1	
Altres: Dificultat aprenentatge								2			2		

2. MESURES DE CARÀCTER PREVENTIU

2.1. MESURES DE CARÀCTER GENERALS

Les establertes en el Pla d'Acció Tutorial i són els tutors en coordinació amb l'Equip Docent, els que les desenvoluparan tenint en compte:

- Contextualitzar la programació d'aula a les característiques específiques del grup-classe de l'any, partint sempre de les contextualitzacions prèvies realitzades a la PGA. Aquestes característiques seran aportades pels tutors/es d'anys anteriors i per altres mestres que coneixen als alumnes. De la mateixa manera, es realitzaran activitats que ens permeten conèixer-los en tots els seus aspectes: cognitius, socials, emocionals,... amb la finalitat de prendre consciència de les possibilitats i limitacions de cadascú d'ells i així poder ajustar la resposta educativa.
- Reflexionar sobre l'adequació dels continguts als objectius establerts a la programació d'aula.
- Distingir clarament, dins de les programacions, entre continguts prioritaris, facilitant a l'alumnat la seua adquisició i continguts complementaris o d'ampliació.
- Fomentar dins de la dinàmica de l'aula una gran variabilitat d'agrupacions, en funció de les necessitats de l'alumnat, del contingut a treballar,... buscant sempre la major interacció i implicació de l'alumnat en el seu propi procés d'aprenentatge.
- Utilitzar els criteris d'avaluació de cursos anteriors per a realitzar una avaluació inicial dels coneixements del grup-aula, per ajustar la nostra programació al punt de partida de l'alumnat.
- Utilitzar sempre, al començament de cada unitat didàctica, l'avaluació dels coneixements previs, per d'aquesta manera adequar el procés d'ensenyament/aprenentatge a cada alumne.

- Utilitzar de forma sistemàtica l'avaluació contínua i formativa, amb la finalitat de detectar les dificultats que està presentant l'alumne per a reparar-les en el moment de la seua aparició.
- Adaptar l'avaluació a les característiques de cada necessitat.
- Analitzar l'adequació dels materials utilitzats al contingut treballat abans i durant el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Establir de forma coherent, amb els objectius treballats, els criteris de promoció. Així com prendre consciència i reflexionar sobre els pros i el contres que comporta la repetició.
- Mantindre reunions sistemàtiques i programades amb tots el professorat que atén al nostre alumnat.
- Dedicar un temps de forma sistemàtica a treballar aspectes de caràcter social i emocional: educació emocional, cohesió del grup, habilitats socials, competències socials, acceptació de diferències,...
- Mantindre una estreta col·laboració amb la família, procurant una total implicació per part d'aquesta en el procés d'ensenyament-aprenentatge del seu fill/a.

2.2. PROGRAMES ESPECÍFICS D'INTERVENCIÓ

2.2.1. Programa d'estimulació del llenguatge oral

Al centre es realitza a l'alumnat d'Infantil un programa d'estimulació del llenguatge oral. Aquest programa es realitza en 10 setmanes en les quals la tutota realitzarà el programa d'estimulació del llenguatge oral amb l'assessorament i col·laboració, si s'escau, de la mestra especialista en Audició i Llenguatge. L'objectiu d'aquest programa és la detecció prematura de problemes que s'han de tractar tant a l'aula d'AiL com d'un tractament tant per la tutora com per la família de l'alumnat.

2.2.2. Programa detecció Altes Capacitats

Tenim un protocol de detecció d'alumnes d'altres capacitats al centre. Aquest protocol s'ha extret de les orientacions per a les avaluacions

psicopedagògiques de l'alumnat amb altes capacitats publicades per la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport de la Generalitat Valenciana. Consisteix en un inventari de qüestions sobre el perfil que poden presentar l'alumnat amb altes capacitats, que els tutors poden omplir en cas que així ho creguen. Si es tracta d'una sospita positiva, es seguiria el protocol d'avaluació establert per a l'alumnat amb NESE, amb el pla d'actuació si aquest fora necessari.

2.2.3. Pla de transició d'Educació Infantil a Educació Primària.

Amb aquest pla es pretén establir vincles que desenvolupen sentiments de confiança, oferint als xiquets i xiquetes d'infantil el coneixement del centre escolar, tant en els aspectes organitzatius com d'infraestructures i espais. Procurem així dotar-los de la seguretat afectiva necessària per iniciar el canvi de forma satisfactòria.

2.2.4. Pla de transició d'Educació Primària a ESO.

Els centres públics d'Educació Primària i d'Educació Secundària comparteixen aquest pla, que pretén analitzar permanentment la situació dels diferents centres i concretar les actuacions que es fan per afavorir la transició i la seua valoració, amb una anàlisi detallada de les programacions i metodologies.

2.2.5. Pla per a la millora de la Convivència.

Aquest pla forma part de la vida diària del centre i està en constant evolució adaptant-se a les diferents normes i problemes que es poden detectar al centre.

Amb aquest pla es pretén dotar al centre i a les famílies i a l'alumnat d'unes normes que faran possible una millor convivència al centre.

2.2.6. Pla d'absentisme escolar

Aquest pla és d'aplicació municipal i en ell hi ha tres fases:

- Fase de detecció i correcció als centre educatius.
- Fase d'intervenció de la policia local.
- Fase d'intervenció de l'equip social de base.

3. PROCEDIMENTS DE DETECCIÓ

El procés de detecció de l'alumnat amb NEAE és un procés que comença des de l'aula, per part del tutor i els altres membres de l'equip docent de l'alumnat, independentment dels recolzaments i companys implicats en el procés de detecció, valoració i disseny de recolzaments específics que puguin haver amb posterioritat.

La identificació d'aquests alumnes es realitzarà a partir de:

- Els resultats de l'avaluació inicial: a partir dels resultats de les avaluacions formals i la informació replegada i processada en els registres d'observació dissenyat per a aquest fi.
- Observació directa a l'aula.
- Anàlisi de les seues produccions escolars.
- Informacions aportades per pares o tutors legals.
- Manifestacions directes dels/ de les alumnes.

Quan un tutor detecta dificultats en el procés d'aprenentatge o adaptació d'algun dels seus alumnes, ha de prendre unes primeres mesures de caràcter ordinari (adaptació de la metodologia de treball, de la temporalització, de l'avaluació, reforç a l'aula per part d'un altre mestre/a...) que intenten reduir les dificultats que ha detectat en algun dels seus alumnes.

Per a aconseguir-ho compta amb la col·laboració dels especialistes de PT i AiL, que poden realitzar una observació més detallada de l'alumne, proposar-li materials,...

En aquells casos que aquestes mesures ordinàries no funcionen, es sol·licita a l'orientador/a una valoració sociopsicopedagògica de l'alumne, a través de l'annex II de la Resolució de 24 de juliol de 2019 i prèvia reunió i acta conjunta de l'equip educatiu i el Servei Especialitzat d'Orientació.

4. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA A LA INCLUSIÓ PER ATENDRE LA DIVERSITAT DEL NOSTRE CENTRE

El primer pas que s'ha de realitzar és des de la pròpia tutoria de l'alumne/a, ja que independentment dels recolzaments, i companys implicats en el procés de detecció, valoració i disseny de recolzaments el/la tutor/a és el responsable de la seua evolució a través de l'elaboració, aplicació i seguiment de la seua adaptació curricular i la coordinació amb els diferents especialistes que intervenen en l'atenció a l'alumne/a.

Passos a seguir en el cas de detecció, per part del tutor d'un alumne/a amb dificultats d'aprenentatge.

1. Realitzar una primera adaptació curricular no significativa, a partir de la pròpia programació de l'aula.
2. Demanar a l'especialista de PT:
 1. Materials de recolzaments
 2. Realitzar una observació més detallada del nivell actual de competències de l'alumne/a.
 3. Programar estratègies i activitats per a realitzar a l'aula. Les mestres de PT, treballen com recolzament al tutor/a des de la Comissió de Coordinació Pedagògica.

3. En aquells casos en els quals aquestes mesures no funcionen es sol·licitarà al servei d'orientació una valoració psicopedagògica de l'alumne/a complimentant la fulla de sol·licitud d'intervenció.

4.1. MESURES ORDINÀRIES DE NIVELL I, II i III

Són aquelles que suposen una adaptació metodològica, de les estratègies organitzatives, o de la distribució temporal del currículum, però que no suposen transformació o eliminació d'elements prescriptius del currículum, és a dir, continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable. Aquestes mesures no requereixen d'avaluació psicopedagògica prèvia. Es tracta de combinar la major eficiència possible en la utilització de l'horari lectiu del professorat amb la satisfacció de les necessitats educatives detectades en l'avaluació inicial realitzada a l'alumnat a l'inici del curs escolar i amb la necessitat de donar continuïtat a les actuacions ja iniciades en cursos anteriors. En alguns casos es tracta d'alumnes que ja han rebut durant el curs anterior algun tipus de mesura específica d'atenció, i el seu desfasament curricular continua augmentant, per la qual cosa es profunditza en la intervenció dissenyada.

4.1.1. De caràcter curricular

- **La programació didàctica.** L'Objectiu es disposar d'un marc de referència clar i explícit per a encetar l'atenció educativa de qualsevol alumne o alumna amb independència de la seua competència curricular o del ritme d'aprenentatge que permeta les seues capacitats. Aquest treball de selecció d'objectius, continguts, repertori d'activitats d'ampliació i de reforç, agrupaments i criteris d'avaluació ha de realitzar-se anualment amb possibilitat d'introduir modificacions trimestrals si així es considera oportú a partir de les avaluacions

prescriptives i ha d'aparèixer concretat en les programacions de cada curs.

- **Les adaptacions curriculars individuals no significatives (ACI).** Les adaptacions curriculars són un recurs per adaptar els diferents elements del procés d'ensenyament i aprenentatge a les necessitats de l'alumnat. El professorat adaptarà les programacions i l'ensenyament al grup d'alumnes i a cadascú d'ells, realitzant si fos necessari adaptacions curriculars de diferent grau des de les adaptacions d'accés (espais, recursos, codi de comunicació,...) si foren necessàries, a aquelles que es poden apartar més o menys significativament del currículum ordinari.

4.1.2. De caràcter organitzatiu

- **Activitats d'ampliació i reforç educatiu.** El reforç educatiu és una estratègia ordinària d'atenció a la diversitat que s'estableix per a aquells/es alumnes les necessitats educatives dels quals no es consideren específiques, encara que requerisquen atenció complementària. Aquesta atenció pot donar-la tant el propi tutor com el professorat que atén a l'alumne. Des de Cap d'estudis s'organitzaran els reforços educatius en funció de les responsabilitats específiques dels professionals, la seua preparació i possibilitats d'horari. El professional de l'Equip d'Orientació, assessorarà en la definició del tipus i la modalitat del reforç educatiu que millor procedisca en cada cas, així com en l'organització i funcionament dels grups de recolzament.
- **Desdoblament.** Els desdoblaments permeten atendre a grups més xicotets, el què permet que l'atenció siga més individualitzada i es puga atendre millor les característiques de cada alumne/a.
- **Orientació educativa.** Aquesta mesura suposa un recurs assessor tant per a mestres, com per a les famílies, els alumnes i els centres

docents, que pot implementar mesures tant de caràcter preventiu com compensador, que atenguen a la diversitat de circumstàncies de l'alumnat (socials, educatives, personals...), donant resposta tant al conjunt de les necessitats de cada centre en el seu conjunt, com a cadascú dels alumnes en particular.

- **La tutoria.** Desenvolupant el Pla d'Acció Tutorial
- **Pla específic de reforç per a l'alumnat que roman un any més en el mateix curs.** Per tal de facilitar la inclusió socioeducativa, la superació de barreres i la continuació i aprofitament dels recursos, com ara: desdoblaments heterogènics, reforços, suports, docència compartida, alumne-tutor,...

4.2. MESURES DE RESPOSTA DE NIVELL IV

Són aquelles que suposen una transformació o eliminació d'elements prescriptius del currículum, així com aquelles mesures d'accés al currículum que requereixen recursos personals, organitzatius i/o materials de caràcter extraordinari. Aquestes mesures, excepte la repetició, requereixen avaluació psicopedagògica prèvia.

4.2.1. De caràcter curricular

- **Les adaptacions curricular individuals significatives (ACIS):** quan les adaptacions modifiquen continguts bàsics de les diferents àrees i afecten als objectius generals i als respectius criteris d'avaluació de les àrees i per tant al grau de consecució dels objectius i de les competències bàsiques de l'etapa. Serà necessari realitzar prèviament, una avaluació psicopedagògica per determinar les competències curriculars de l'alumne o alumna i treballar a partir d'elles tenint sempre com a referència el currículum ordinari. Com a criteri general per a realitzar l'ACIS, l'alumne/a ha de tindre un retràs com a mínim de 2 cursos en els aprenentatges bàsics corresponents a l'edat i nivell que

cursa. Per aquest motiu s'ha d'establir el Nivell Actual de Competència Curricular en base als objectius, continguts i criteris d'avaluació que estiguen formulats en el Projecte Curricular d'Etapa

4.2.2. De caràcter organitzatiu

- **Permanència d'un any més al curs:** aquesta estratègia s'ha d'entendre com una oportunitat que la normativa ofereix a l'alumnat per assolir els objectius i mai com un càstig. Està destinada a l'alumnat el tutor del qual, conjuntament amb l'equip de professors, decideixen que estiga un any més en el mateix curs, per entendre que no ha aconseguit els aprenentatges bàsics i imprescindibles per continuar avançant en el tram educatiu següent, en base als criteris de promoció establerts.

Com plantejament i criteri bàsic, s'ha d'optar per la repetició de curs sempre que aquesta decisió supose majors garanties de progrés personal i social i permeta a l'alumne/a seguir un currículum més normalitzat evitant, una adaptació curricular cada cop més allunyada del currículum del grup.

- **Flexibilització de l'escolarització de l'alumnat amb altes capacitats:** consistirà en la seua incorporació a un curs superior al què li corresponga per la seua edat. Aquesta estratègia estarà proposada després de considerar-se insuficients les mesures d'adaptació específiques del currículum per a aquest alumnat en la que es propose una ampliació o enriquiment del currículum.
- **Prolongació de l'escolarització de l'alumnat en l'etapa un any més:** l'escolarització de l'alumnat amb Necessitats de Suport Educatiu en l'etapa d'Educació Primària en centres ordinaris es podrà prolongar un any més, sempre que afavorisca la seua integració socioeducativa.

4.3. FUNCIONS I RESPONSABILITATS

4.3.1. Recursos humans generals

- Tutor:
 - Guiarà el procés quan es referisca a aspectes curriculars, els especialistes podran tractar altres aspectes referits al desenvolupament de capacitats o habilitats concretes.
 - La responsabilitat de la graduació d'objectius, seqüenciació de continguts i organització d'activitats, així com dels criteris d'avaluació serà seua.
 - En el cas que l'alumne siga nouvingut al centre, es mantindrà una adequada atenció a la seua adaptació en temps i espais.
 - Comunicarà a la família qualsevol mesura que es propose. La família donarà el seu consentiment per a realitzar-la dins o fora de l'aula.
 - Ha d'haver coordinació estreta entre el tutor i el professor de recolzament per a repartir responsabilitats i àmbits d'actuació, incidir en alguns aspectes,...
 - L'horari dels recolzaments serà variable al llarg del curs tenint en compte l'evolució de les necessitats i la detecció o incorporació de nous alumnes amb necessitats educatives específiques.
 - En les sessions d'avaluació es realitzarà un seguiment i valoració dels recolzament segons criteris d'efectivitat i rendiment.
- Professorat: quasi tots els professors d'Educació Primària tenen assignades unes hores de recolzament o de desdoblament. Així es treballa de manera més individualitzada i específica amb uns alumnes que es determina que necessiten recolzament. Hi ha recolzaments individuals i en grup menut.
- Equip directiu.
 - Arreplegar i canalitzar les propostes dels tutors sobre la detecció d'alumnat amb dificultats d'aprenentatge.
 - Coordinar les àrees d'intervenció i els professors implicats.

- Habilitar els recursos disponibles per a l'atenció individualitzada de l'alumnat amb necessitats educatives.
- Coordinar amb el professorat que participa en l'aplicació del PADIE

4.3.2. Recursos humans específics

- **Professorat de Pedagogia Terapèutica:** en cap cas es destinaran aquests recolzaments per atendre a alumnat amb desfase curricular sense haver determinat les NEE que ho justifiquen. Les seues funcions són:
 - Realitzarà intervencions directes de recolzament educatiu a alumnes amb necessitats específiques de recolzament educatiu derivades de necessitats educatives especials i intervencions globals en grups concrets.
 - Proposar i portar a terme intervencions globals.
 - Col·laborar amb el professor-tutor i amb l'Orientadora en la detecció d'alumnes amb necessitats específiques de recolzament educatiu.
 - Col·laborar en l'elaboració dels ACI.
 - Difondre i/o elaborar materials didàctics específics i recursos per al procés d'ensenyament-aprenentatge d'aquests alumnes.
 - Col·laborar en l'avaluació i seguiment d'aquests alumnes i en la previsió i ajustaments dels recursos necessaris.
 - Assessorar al professorat i famílies en la programació d'activitats per a la prevenció i tractament de les dificultats d'aprenentatge.
 - Proposar mesures que afecten a la metodologia i organització del centre, que afavorisquen una millor qualitat de l'ensenyament.
- **Professorat d'Audició i llenguatge:**
 - Valorar les necessitats dels alumnes, relacionades amb la comunicació i el llenguatge i elaborar i desenvolupar programes relacionats amb problemes de comunicació.

- Realitzar intervencions directes de recolzament logopèdic a alumnes amb especials dificultats.
 - Assessorar al professorat i a les famílies en la programació d'activitats per a la prevenció i tractament de dificultats en l'àrea de llenguatge.
 - Proposar i realitzar intervencions globals com són el Programa d'estimulació del llenguatge a Educació Infantil.
-
- **Professorat de compensatòria:**
 - Dissenyar i planificar els programes i accions dirigides als alumnes que tinguen una llengua materna diferent a les oficials, per a l'aprenentatge de la llengua d'acollida.
 - Promoure la igualtat d'oportunitats en l'educació, tenint en compte aquells sectors desfavorits, mitjançant mesures que compensen les desigualtats.
 - Potenciar l'enriquiment que aporten les diferents cultures, desenvolupant aquells que estiguen relacionats amb el manteniment i difusió de la llengua i cultura pròpia dels grups minoritaris.
-
- **Educadora d'Educació Especial:**
 - Col·laborar en l'aplicació de programes per a l'autonomia personal i social, realitzant els seguiments oportuns.
 - Col·laborar en programes educatius del centre i en activitats extraescolars.
 - Realitzar activitats de joc i temps lliure per al desenvolupament dels alumnes.
 - Realitzar la memòria de les activitats.

- Redactar parts d'incidència i informes sobre les activitats realitzades amb els alumnes.
- Cuidar als alumnes durant l'esbarjo, menjador, trasllats, així com la seua higiene personal.

4.3.3. Recursos externs

Es realitzaran els contactes necessaris amb els especialistes que, fora de l'àmbit acadèmic, intervenen amb alumnes per a superar diferents alteracions o situacions problemàtiques, com tractaments de psicoteràpia, logopèdia o altres actuacions puntuals.

Aquesta coordinació es realitzarà a través de l'Equip d'Orientació o bé directament amb els especialistes, amb la intenció d'unificar criteris d'actuació i treballar en la mateixa línia per afavorir la consecució d'els objectius que s'establisquen, tractant de no duplicar l'atenció d'una mateixa patologia per dos especialistes.

- **Orientadora:**

- Coordinar la planificació i el desenvolupament de les activitats d'orientació en els centres que tinga atribuïts, així com en la transició entre etapes.
- Col·laborar amb els tutors/es en l'elaboració i implementació del Pla d'Acció Tutorial.
- Assessorar i col·laborar en l'optimització dels processos d'ensenyament i aprenentatge, des d'una perspectiva inclusiva, en l'elaboració, avaluació i revisió psicopedagògica dels projectes educatius dels centres i dels corresponents plans d'atenció a la diversitat i inclusió educativa, a través de la participació en la comissió de coordinació pedagògica.

- Realitzar un informe previ a l'escolarització, per a la determinació de les necessitats de compensació i de les necessitats educatives especials de l'alumnat, d'acord amb l'Ordre 7/2016 de 19 d'abril.
- Col·laborar amb les tutores i amb les mestres de pedagogia terapèutica, en la prevenció i detecció primerenca de necessitats específiques de recolzament educatiu, en la intervenció sobre aquestes, així com en el seguiment de la seua evolució.
- Coordinar l'avaluació psicopedagògica de l'alumnat amb necessitats específiques de recolzament educatiu per identificar les seues necessitats d'accés, participació, aprenentatge i realitzar l'informe psicopedagògic preceptiu amb una proposta per al pla d'actuació que incloga l'adopció de mesures educatives ordinàries i extraordinàries, que permeten donar resposta a aquestes necessitats de manera coordinada i sistemàtica.
- Actualització i manteniment a Itaca de les dades corresponents a l'alumnat amb necessitats específiques de recolzament, en col·laboració amb els equips directius dels centres on estiga.
- Coordinar l'elaboració colegiada de l'informe tècnic per al d'escolarització.
- Proposar els criteris i els procediments previstos per realitzar les adaptacions curriculars individuals significatives per a l'alumnat amb necessitats de suport educatiu, col·laborar en la seua planificació i implementació, en el marc de la proposta del pla d'actuació.
- Assessorar a les famílies i participar, en l'àmbit de les seues competències en el desenvolupament de programes formatius de famílies de l'alumnat.
- Assessorar als equips docents i equips directius en els aspectes que siguen requerits en els àmbits de les seues competències.
- Formar part de l'equip de transició dels centres docents.

- **Treballadora social:**

- Participar en l'elaboració i desenvolupament de programes dirigits a la comunitat educativa, de prevenció i detecció de situacions sociofamiliars de risc, desprotecció infantil, violència, abandonament psicoemocional i educatiu, exclusió sociocultural o dificultats d'inclusió escolar.
- Realitzar l'estudi i la valoració sociofamiliar dels casos detectats.
- Assessorar la comunitat educativa sobre aspectes familiars i socials de l'alumnat en situació de risc d'escolarització irregular o absentisme, , sobre els que s'han d'establir estratègies psicoeducatives d'intervenció en el context escolar i familiar i, participar, si és el cas, en el desenvolupament de programes formatius de mares i pares d'alumnes.
- Assessorar al professorat en l'elaboració, seguiment i avaluació dels programes d'acció tutorial i en l'atenció a la diversitat.
- Elaborar propostes d'intervenció socioeducativa directa, elaborar materials, documents al respecte o canalitzar-la cap el recurs o recursos pertinents, amb el posterior seguiment i avaluació del cas.
- Participar en l'elaboració i realització d'activitats d'orientació educativa i sociolaboral.
- Col·laborar amb els diferents òrgans de representació del centre, segons les necessitats.
- Assessorar i realitzar el seguiment dels plans de prevenció contra l'absentisme escolar.

4.3.4. Coordinació

Per a posar en comú aquestes qüestions i realitzar el seguiment, s'utilitzaran com a moments fonamentals:

- Les reunions periòdiques que mantindrà la COCOPE per elaborar directrius i coordinar les activitats a proposar a tutors i equips educatius.
- Les reunions dels equips educatius amb l'orientadora i equip directiu i que, al menys seran quatre sessions d'avaluació (inicial, primera, segona i tercera).
- Els equips es reuniran normalment a instàncies del coordinador i quan les circumstàncies ho facen necessari, per tractar problemes específics dels diferents grups.
- Amb periodicitat mensual es realitzarà una reunió per al seguiment dels indicadors de risc en la què participa tot el personal del centre.

5. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

L'avaluació es farà a dos nivells:

- Avaluació dels resultats obtinguts per l'alumnat afectat pel pla.
- Avaluació del pla pròpiament dit. Aquesta avaluació serà anual, preferentment al final de cada curs amb la finalitat d'analitzar l'adequació del pla a la realitat del centre i dissenyar les modificacions pertinents en quant a l'alumnat, recurs i materials previstos per al següent curs.

De les mesures d'atenció a la diversitat

Les mesures d'atenció a la diversitat adoptades s'avaluen al centre:

- Al realitzar les diferents revisions dels diferents documents del centre.
- En les reunions de la COCOPE, una vegada al trimestre com a mínim.
- En les revisions de la PGA.
- En la memòria anual.
- En les reunions de coordinació dels diferents equips.
- En les sessions d'avaluació que es realitzen trimestralment.

Del Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió educativa

Aquest pla ha de ser revisat com a mínim coincidint amb la revisió dels documents del centre dels que en forma part (PGA).

De la mateixa manera, es dedicarà una sessió de la comissió pedagògica a final del curs per revisar el contingut d'aquest document i valorar la seua funcionalitat per a incorporar-lo a la Memòria Anual.

Qualsevol modificació d'aquest pla ha de ser plantejada i acceptada pel claustre de professors.